

UNIREA POPORULUI

0549
Dlui Gheberta Vasile
Salcime de jos
Tarda

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnavamieș
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME.

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir-mărunt odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Pentru școalele Blajului

— Recunoștința Vechiului Regat — Testamentul profesorului Ion Niculescu-Severin din București pentru școalele din Blaj. —

S'a stins de curând într'un spital din Viena profesorul *Ion Niculescu-Severin* dela București care și-a lăsat întreagă averea pentru școale, pentru bolnavi și oropsiți. Testamentul profesorului Niculescu-Severin este într'adevăr o hârtie neprețuită, nu numai pentru sumele însemnate pe cari le împarte, ci mai vârtos pentru îndemnul foarte mult grăitoare pe cari le cuprinde.

Moare un dascăl, care întreagă viața sa a muncit pentru alții, fiind prea puțin băgat în seamă de cei mari și tari, iar când moare testamentul său dovedește aceeaș dragoste pentru luminarea și însănătoșarea neamului, ca și viața sa. Un biet dascăl își trage dela gură, cruță ban cu ban dintr'o plată amărită, ca să poată face fundații, atunci, când sunt atâția, mii și zeci de mii, cari risipesc averi nemăsurate pe netrebnicii și pe poftite trecătoare.

Prin viața și prin testamentul său,

profesorul Ion Niculescu-Severin dela București se aseamănă atât de mult cu cărturarii Blajului nostru bătrân,

cari au fost și apostoli și fondatori în aceeaș vreme, trăind numai cu pâine și cu apă, ca să poată lăsa renumitele »stipendii« școlărești, cari au făcut atâta bine neamului nostru.

Poate pentru aceasta înrudire a sufletului său cu Blajul lui Moldovănuț și al lui Vancea, profesorul Ion Niculescu-Severin a îndrăgit acest orașel din ziua cea dintâi când venise să-l vadă.

L-au dus și pe dânsul aici mărețele serbări naționale dela 15 Mai, în anii dintâi ai României mari. Și cât ce ne-a văzut școlile, s'a legat de dânsule cu o donație foarte frumoasă și însemnată: a dăruit Școalei Normale un mare număr de cărți dintre celea mai alese.

Legătura sa cu Blajul se desăvârșește cum nu se poate mai măreț în testamentul care și-a desfăcut de curând, după moartea sa. Pe lângă sumele foarte însemnate pe cari le lasă Universității din București, Casei Școalelor, Societății »Tinerimei română« și altora, profesorul Niculescu-Severin a lăsat Școalei Normale din Blaj biblioteca sa din București, iar Mitropoliei noastre un fond

însemnat de bani, din care să se cumpere cărți pentru școlari și, acesta

ca recunoștință din partea unui regățean, pentru lumina revărsată de orașul Blaj!

Grăiul (nu atât banul) acestor danii îl înțelege ori cine. Ele vorbesc cum nu se poate mai frumos despre Blajul redeștep-

Sărbătoarea celor Trei Sfinți Ierarchi patronii Școalelor din Blaj.

Școlile dela Blaj sunt celea mai vechi școli românești nu numai din Ardeal, ci din toate ținuturile locuite de Români. Ele au fost plănuit de arhierii cei de demult ai Blajului și deschise de Vlădica Petru Pavel Aaron în anul 1754. Azi-mâne se împlinesc deci 175 de ani de când răspândesc ele lumina și simțiri creștinești în neamul nostru românesc. În timpurile de restriște ele au fost deșteptătoarele și pavăza simțământului național în Dacia bătrână.

Ahierii cari le-au plănuit, le-au deschis

ȘIRUL MĂREȚ AL ȘCOALELOR DIN BLAJ CU CATEDRALA.

tarii neamului nostru. Și vorbesc tot atât de adânc și de lămurit despre dascălii și oamenii de inimă ai Vechiului Regat, între cari, iată, s'a găsit un Niculescu-Severin care a înțeles, cum trebuie, sufletul Ardealului și știe să-l lege de București, mai mult și mai fără greș de cât toate discursurile politice din lume. Asemenea apropieri de Ardeal, prin fapte de inimă și de prețuire frățească, sunt atât de bine venite mai cu seamă în zilele noastre, când politica samănă atâta vrajbă între frați.

Pentru acest lucru Profesorul Ion Niculescu-Severin este cu adevărat vrednic de recunoștința pioasă, nu numai a Blajului și a Ardealului, ci a întreg neamului românesc pe care a înțeles să-l slujească într'un chip atât de măreț și de însemnat, și după moartea sa. Fie-i somnul lin și pomenirea veșnică!

A. MELIN.

și le-au ocrotit, au socotit că nu pot face un lucru mai bun și mai sfânt decât să le pună sub scutul celor trei mari ierarchi și învățători ai lumii, Vasile cel Mare, Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură de aur. Cu adevărat, se poate gândi ceva mai măreț, decât ca în chiliile de învățătură ale unor școli creștinești, să stăpânească pururea simțirile și ni-zuințele celor trei vestiți dascăli ai creștinătății?

Vom înțelege deci ce frumos și înălțător este obiceiul școlilor din Blaj de-a prăznui în fiecare an cu mare pompă, în ziua de Trei Sfinți, pomenirea marilor Trei Ierarchi — patroni: Vasile, Grigorie și Ioan.

În anul acesta sărbătoarea a fost la aceeaș înălțime ca în totdeauna. Cu o singură și foarte dureroasă deosebire, că înalt Preasfinția Sa Părintele Mitropolit *Dr. Vasile Suci*, patronul de astăzi al școalelor noastre, n'a putut fi de de față! Urmele boalei îl leagă încă de casă. Dar dacă n'a fost de față cu trupul, a fost de față cu sufletul și cu inima.

Serbarea a început cu slujba din Mănăstire, apoi s'a continuat în sala de gimnastică a Liceului de băieți, unde se adunase tot ce are Blajul nostru mai ales, preoțime, profesori, public, școlari. Programul a fost susținut în întregime de elevii Liceului de băieți, după obicei. Foarte reușite au fost corul și orchestra conduse de d. *prof. Heltmann*. În deosebi punctul întâi și al 7-lea au stărnit valuri de aplauze, cari nu mai voiau să înceteze. Dacă programul nu era atât lung și timpul atât scurt, acestea două puncte de orchestră ar fi trebuit să se cânte de mai multeori, căci publicul le-a cerut cu stăruință.

Elevul *Septimiu Pop* din cl. VIII, președintele Cercului literar, a ținut o foarte frumoasă disertație despre „Mitropolitul Dr. Ioan Vancea”, unul dintre cititorii așezămintelor blăjene.

Au urmat apoi declamări în mai multe limbi, după datina veche moștenită dela părinți. Cea dintâi a fost, firește, în limba noastră „Satira a treia” a lui Eminescu, declamată cu mult suflet de către elevul *Borcoman Ion* cl. VIII. Latinește a declamat *Ciungan Aron* cl. VIII, grecește *Irușia Ioan VIII*, francezește *Neamțu Sabin* cl. VII și nemțește *Ioanovici Adrian* cl. VII.

La sfârșitul programului Ilustritatea Sa Dr. Ambrosiu Chețianu, canonic și vicar arhiep. care înlocuia pe Escelența Sa Mitropolitul, a rostit un frumos cuvânt de laudă pentru tineret și de mulțumită pentru Direcțiunea liceului, premiind cu sume frumoase de bani pe toți elevii cari au avut puncte de sine stătătoare în programul serbării.

Serbarea de Trei Sfinți la Blaj, s'a încheiat cu atâta, căci „*balul filantropic*” obișnuit în lungul șir de ani de mai înainte, conform noilor ordinațiuni școlare, nu s'a ținut.

Societatea meseriașilor și comerțanților români din Blaj va ținea Duminică, în 6 Februarie a. c. a 3-a serată literară. Va vorbi dl profesor *Ion Popu-Câmpeanu*. Intrarea liberă. Inceputul la ora 5 $\frac{1}{2}$ d. a.

Apostolul Duminicii.

Duminica Vameșului și a Fariseului (13 Februarie 1927), — II. Timotei 3, 10-15. —

Fiule Timotei, tu ai urmat învățătura mea, viața mea, scopul meu, credința mea, îndelungă răbdarea mea, dragostea mea, îngăduința mea.

Sfântul Pavel în partea aceasta a epistolei sale a doua către Timotei se îndreaptă către iubitul său învățăcel laudându-l că i-a fost învățăcel atât de ascultător. Ca și când i-ar zice: Tu ai cunoscut învățătura mea, cât o fost de întregă și de sinceră, ai cunoscut și feliul meu de a trăi pentru binele bisericii. Cunoscut-ai și scopul vieții mele, care nu este altul decât a face totul pentru binele bisericii, necăutând folosul meu, ci al multora (I. Corinteni 10, 33), ori dupăcum spune la I. Corinteni 9, 22: »Făcutu-m'am celor neputincioși ca un neputincios, ca pe cei neputincioși să-i dobândesc. Tuturora toate m'am făcut, ca oricum pe vreunii săi mântuesc». Cunoscutu-mi-ai și credința mea în toate cele ce aveam de isprăvit. Cunoscutu-mi-ai îndelungă răbdarea mea sau blândețea mea față de ceice mă prigoniau și erau împotriva adevărului propovăduit de mine, dragostea mea față de toți și îngăduința mea în ce privește suferirea nedreptăților.

prigonirile, chinurile, cari mi-s'au făcut mie în Antiohia, și în Iconia și în Listra;

Cunoscut-ai și multele prigoniri și chinuri pe cari le-am suferit din partea jido-

vilor în orașele Antiohia, Iconia și Listra. Amintește numai trei orașe aici, cu toate că, dupăcum se vede din Faptele Apostolilor a suferit în mai multe orașe, pentru că însuși Timoteiu era din Listra, iar celelalte două orașe se află în apropierea Listrei, așa că sfântul Timotei era în măsură de a cunoaște aceste prigoniri și chinuri ale sfântului Pavel.

ce fel de prigoniri am suferit și din toate m'a izbăvit Domnul.

Acetea le adauge, ca și Timotei să ia pildă dela el și la rândul său să sufere cu aceeaș răbdare. Dar să fie sigur, că Dumnezeu îl va izbăvi și pe el din toate, dupăcum l-a izbăvit și pe sfântul Pavel.

Și toți, cari voiesc să trăiască cu evlavie în Isus Hristos, vor fi prigoniiți.

Aici apostolul spune acelaș adevăr pe care-l găsim la Matei 10, 22: »Și veți fi urțiți de toți pentru numele meu», și la Ioan 15, 19: »De ați fi din lume, lumea ar iubi pe al său; dară pentru că nu sunteți din lume, ci eu v'am ales pe voi din lume, pentru aceea vă urește pe voi lumea.» Acelaș lucru îl spune de altfel apostolul și în epistola sa către Romani 8, 17: »Iară de suntem fii, suntem dar și moșteni; adevărați moșteni lui Dumnezeu, și împreună moșteni cu Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca împreună să ne și mărim».

Iară oameni cei răi și amăgitori vor da tot mai spre mai rău, înșălând și singuri înșălându-se.

Ca și când ar zice: Dar nici nu putem nădăjdui ca prigonirile pe cari le îndreaptă împotriva noastră oamenii cei răi și amăgitori să se sfârșească vreodată, pentru că ei sunt asemenea pietrii ajunsă pe povârniș și rostogulesc tot mai afund în răutate înșălând pe alții și înșălându-se și pe sine însși.

Dară tu petreci în cele ce a învâțat, și cari îți sunt încredințate știind dela cine ai învâțat, și fiindcă

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Ce visau școlarii Blajului în timpurile robiei?

Printr'o întâmplare fericită, tocmai în ziua când școlarii de astăzi ai Blajului sărbătoreau ziua celor *Trei Sfinți Ierarhi*, patronii așezămintelor noastre de învățatură, — poșta ne-a adus o scrisoare dela un școlar de demult, care acum păstorește cu cinste turma cea cuvântătoare a lui Dumnezeu, într'o parohie de frunte din ținutul Reghinului.

Acest vechiu și prețuit elev al școlilor din Blaj este Părintele *Alexandru Donia-Donescu* paroh și vice protopop onorar în *Gurghiu*, județul Mureșului. Sfinția Sa ne trimite o poezioară frumoasă, pe care o însoțește de următoarele rânduri:

— „In cuvântul de închidere a sărbătorii naționale dela 24 Ianuarie anul eurgător, la a cărei reușită au lucrat împreună toate școlile din Gurghiu cu profesorii lor, am cetit și poezioara aceasta, aci alăturată, rod al tineretelor mele, care fusese menită să se publice în foaia de casă a tineretului din Seminarului teologic dela Blaj, numită „Furnica”, dar care în acelea vremuri nu s'a putut publica.

La îndemnul unor onorațiuni dintre cei cari au ascultat-o, ca să nu fac să n'o trimit

spre publicare, m'am decis să le împlinesc dorința. Vă rog deci Domnule Redactor, dacă o aflați bună, dați-i loc în Unirea Poporului”.

Noi o publicăm cu cea mai mare plăcere, căci poezioara „teologului de anul al II-lea Alexandru Donia-Donescu” din anul 1883, este astăzi un document foarte prețios, o mărturie mult grăitoare despre simțirile în cari au crescut școlarii Blajului în timpurile de robie. Acelea simțiri isbucneau foarte adeseori în drapele naționale aninate pe turnurile catedralei ori pe vârfurile stejarilor din dumbrăvile apropiate, iar când împănații lui Jeszenszky ori Tisza păziau până și trestiișul și papura din „Chereteu”, școlarii dela Blaj dacă nu puteau face altceva măcar visau de-o țară mare, care se va întinde între: „Tisa, Nistru, Mare și Balcan”...!

Brave visuri și bravi visători!

Azi însă lumea noastră, durere, începe să cam uite și visurile timpurilor de robie și pe visători. Și e păcat. Căci uitând frământările trecutului, nu putem pretui nici ziua de astăzi, nici asigura pe cea de mâne. Iată poezia:

UN VIS

— Versuri închinată Transilvaniei —

*Nu am mai plăcute ceasuri
In viața mea amară,
Fără când gândesc la tine
Dragă draguliță țară.*

*Dar și-atunci, ce mângăiere
Pot să am și să simțesc,
Când te văd că asuprită
Gemi sub jugul dușmănesc?*

*Ști care mi-e mângăierea?
Că la sân încă nutrești
Fii voinici, cari au în piepturi
Simțeminte strămoșești,*

*Cari visează, că 'ntre Tisa,
Nistru, Mare și Balcan,
Să domnească cu mândrie
Strănepoții lui Traian!!!*

*Aș muri, decumva'n sinu-mi
Ca odor nu aș păstra
Și eu, acest vis de aur.
— Ah! de s'ar realiza!!!*

Blaj, la 26 Nov. 1883.

Alexandru Donia Donescu
teolog de an al II-lea.

Anica*).

Când a dat să iasă din sat erau ceasurile trei. Socotea Anica așa: Tot o s'ajungă vreme. Până la gară să mai am un sfert ceas, dacă o s'o iau bărbătește. Și calcă bătește, de n'ai fi putut-o ajunge cu una două.

*) Povestire din Biblioteca populară a „Asociațiunii” nr. 143, de Horia Hetra-Petrescu.

de copil știi sfintele scripturi, cari pot să te înțeleptească spre mântuire prin credința, care este în Hristos Isus.

Tu însă ține-te de cele învățate dela mine, care sunt apostolul Domnului Hristos, și pe cari ție ți-le-am incredințat; și mai ține-te și de cele învățate în copilărie dela mamă-ta și bună-ta cele cucernice, cari te-au introdus în tainele Sfintei Scripturi ale Vechiului Testament.

Cele învățate din Sfintele Scripturi te pot înțelepți, dar înțelepciunea aceasta nu este pământescă ci peste fire, care trebuie să te conducă la mântuire în lumea cea-altă, cu atât mai vărtos, că tu ai și credință în Isus Hristos.

* * *

O învățătură foarte mângâitoare putem să ne păstrăm din apostolul de astăzi și anume, că toți cari voiesc să trăiască cu evlavie în Isus Hristos, vor fi prigoniiți. Și de fapt așa este.

Să cercăm numai în viața de toate zilele, și ne vom convinge de adevărul spuselor sfântului apostol Pavel.

Iată pentrucă biserica cea adevărată a lui Hristos nici când nu a fost pe placul oamenilor, ci prigonită chiar dela început, adecă dela Hristos, și până în zilele noastre.

Iară mângâiere în aceste prigoniri, pe cari le simțim și noi încă și astăzi, numai în învățăturile creștinești primite dela mamele noastre și dela învățătorii noștri putem afla. Chiar de aceea, de câte ori suntem necăjiți și supărați pentru prigonirile cari i-se fac și astăzi încă adevăratei biserici a lui Hristos, să luăm în mână sfânta Scriptură și să cercăm a ne mângâia cu cele spuse acolo de Domnul nostru Isus Hristos.

IULIU MAIOR.

Cereți „UNIREA POPORULUI”

Desagii îi steteau în drum, nu-i vorbă dar fără multă zăbavă, pe lângă toată greutatea lor, i-a aruncat de pe umărul stâng pe cel drept, ca și cum ai sălta un copil în brațe — se pricepea Anica la al de-astea, că avea doară trei copii, unu și unu, acasă.

Morarul din capul satului privea la dansa și-i aruncă vorba: „Da 'ncătrău, încătrău, Anică?”

— „La bărbat”, zise Anica printre dinți și-și așeză mai bine sub bărbie panglica neagră, care-i ținea pălăria de paie, albă.

— Spune-i voie bună și dela mine”, se auzi morarul.

— „Spun”, aruncă vorba Anica și merse repede mai departe.

Anica n'avea ochi să privească la frumusețile locului ei de naștere. Călca apăsă și se gândea la bărbat. Nu l-a văzut de 8 luni în cheiate, de când a trebuit să plece'n cătane. De-atunci ea singură a purtat rându' casei, și n'a fost ușor, că guri flămânde sunt la casă și brațe de lucru cam puțințele. Să-i fi spus cineva, în timp de pace, că o s'o scoată la cale cu atâta val-vârtej, i-ar fi răs în față, da iacă Domnu'-a a ajutat până-acu și-o s'ajute și de aci 'ncolo...

Când să cănească drumul de țară, numai și sare'n cale, dintr'un șanț, un băiețel. Se uită ea mai bine — cine să fie? — cine, dacă nu Cristea al ei?

— „Mamăăă!...”

Cum stă lumea și țara?

Ce-i mai nou în politică?

S'a vorbit mult în zilele din urmă despre o înțelegere ori chiar o contopire între partidul național-țărănesc și partidul poporului, al dlui general Averescu.

Ba, unele gazete puse în slujba partidului liberal răspândeau cu îndărătnicie șvonul, că dl Ion Brătianu ar vrea alcătuirea unui guvern „național” adecă un guvern al tuturor partidelor românești.

Aceste știri, cari de cari mai ciudate în felul cum erau înfățișate, au cutriert în lung și lat țara întreagă, zăpăcind poate pe cei lesne crezători.

E adevărat, că și Brătianu și Averescu ar vrea cu ori ce preț o conlucrare și o apropiere de partidul național-țărănesc, ca împreună să înfrunte greutățile cari s'ar putea ivi.

Dar partidul național-țărănesc nu crede sosit timpul ca să caute o înțelegere cu dnii Brătianu și generalul Averescu. Se simte și singur în stare să-și ia răspunderea cărmuirii, și de aceea declară că nu aleargă după vre-o conlucrare ori contopire, nici cu liberalii, nici cu averescanii.

Din Parlament

Intr'una din ședințele trecute ale Parlamentului, Sf. Sa Păr. Dr. Ioan Collor, deputatul naționalist al județului nostru, a rostit o temeinică și inimoasă cuvântare despre primejdia cea mare din zilele noastre a școlilor de toată mâna: *oftica* (tuberculoza)

Domnul deputat a arătat cu numeri și cu date sigure, controlate, pustii-

rile pe cari le face boala uscată între școlarii de pe la orașe, cerând Ministerului Sănătății Publice să facă spitale anume pentru școlari, căci altfel această boală cumplită, neiertătoare, se lățește tot mai mult, primejduind sănătatea neamului.

Ministerul a făgăduit să deschidă un astfel de spital deocamdată la Oluj și, pe rând, și în alte orașe mari.

Intre România și Italia

Cele două țări surori, Italia și România, au încheiat înainte cu câteva luni un contranct de alianță. Legăturile de bună prietenie s'au întărit așa de mult între cele două țări, încât dușmanii nu le mai pot desface nici odată.

Acum se pune la cale încheierea unei învoielii comerciale între Italia și România, ca să se înceapă în târg mai viu și să se poată închiega o mai rodnică viață comercială și economică între cele două țări.

Pentru încheierea acestui tratat a plecat la Roma, dl Mănoilescu, subsecretarul de stat dela finanțe. Se va reîntoarce săptămâna viitoare, după ce va fi iscălit contractul.

Principesa Elena la Roma.

Precum știm, săptămâna trecută A. S. Regală principesa Elena și cu prințisorul Mihai au plecat în Italia. Acum guvernul a fost înștiințat, că A. S. Principesa Elena cu principele Mihai au sosit la Roma unde au fost întâmpinați de către dl Lahovary ministrul României la Roma. Familia regală italiană a invitat pe A. S. Principesa să doarmă la palatul regal și să fie oaspele familiei regale.

— „Mamăăă! Ia-mă și pe mine. Vreau să văd pe tata!”

— „Tu, copil răsfățat și mișel!” vru să dojenească Anica pe Cristea al ei, dar vorba i-se oprise pe buze, îl sărută pe frunte și repede îi spuse hotărât: „Nu”, și călcă voinicește mai departe, dându-l cu braț tare la o parte.

Copilul se aruncă în praful de pe drum și începu să izbească din picioare, răscolind colbul.

Știa el că ce a zis odată mama îi lucru sfânt. Tot se scâncea. Ca să-și răsbune, strigă, cât îl lua gura, pe urma ei: „Mamăăă, mamăăă — curge untu'!”

Mama s'a oprit speriată. Era cu puțință! Soarele era destul de călduros ca să-i încălzească untul din desagă. Se uită speriată spre sarcina de pe umăr, duse mâna încetșor pe la gura desagilor și pe la amândouă capetele, apoi, când văzu că copilul ei o purtase cu minciuna — îi aruncă o privire dojenitoare și merse pușcă mai departe.

Ce bunătați avea ea în desagă! A fost la stână des de dimineată, și și-a ales dela baci, ea cu mâna ei, două cașuri, cari i-s'au părut mai dulci și mai ademenitoare. Și a mai pus la o parte un untuleț cum e aurul, să alerge orășenii și să-și dea tot avutul lor pentru el. Și o bucată sdravănă de slănină cărnosă, de trei degete. Iar într'un săculeț, coala la fund, ca să-i iscodească pofta și mai mult, i-a ascuns un săculeț de făină de... mămăligă. De mult

i-o fi ducând dorul! O mămăliguță pripită, așa, cum era obicinuit la gospodăria lui, în timp de pace! Cum s'a bucura Tudorelul ei! O fi hămesit de foame'n cătania aia, că tot mereu scrie că nu-s mâncările ca pe-acasă și-s scumpe ale focului. Intr'o scrisoare-i scria, posnaș, cum e felul lui:

»Ce folos de rânză,
Ducă nu e brânză!...»

Acum, să aibă, să se 'nfrupte odată din greu! E bărbat de treabă, Tudor, și e vrednic să-i poarte grija. Vai Doamne, cum s'ar bucura să-l vadă odată la casa lor? Oare o mai ținea mult bătaia asta afurisită? N'or pune odată pace?

Dac' a veni pacea a fi mai bine și cu năsdărvanii ăștia de copii. O să se 'ntoarcă și dascălu' 'l tinăr și o să mai stea mai mult de capu' lor.

Anica întoarce capul în mers și se uită 'nspre sat. Copilul strigă „Mamăăă!” cât ce-i zărește capu' 'ntors și dă să fugă spre dansa. Ea-i face-un semn cu mâna: „Stai, tartore, stai acolo unde ești” — apoi oftează: „i-e dor și lui de tat-so!” și-și aruncă ochii spre spațele de delușcan îmbrăcat în verde.

Spre marea ei spaimă zărește cum se apropie trenul. Până la gară mai are de furcă și trenul nu 'ntreabă dacă ești gata de ducă — el o pornește la drum și fără tine.

Anica iuțește pașii. Boabe de sudoare

A. S. Principesa Elena a primit cu multă bucurie, în semnul bune și strănsei pretinii dintre cele două Familii Domnitoare.

A. S. Principesa Elena va mai petrece câteva zile în Italia și pe săptămâna viitoare va reîntoarce în țară.

Tulburările din China.

De vreme îndelungată gazetele cele mari ne tot aduc știri rele dinspre soare răsare. De o bună bucată de vreme în unele părți ale întinsului imperiu chinez a început să pătrundă bolșevismul.

Bolșevicii și-au format încetul cu încetul o armată proprie, în câteva cantoane mai însemnate, deaceia se și numește armată cantoneză. Impotriva lor luptă armata generalului Ciang-So-Liu, șeful armatei naționale a guvernului din Peking.

Armata cantoneză a primit arme, muniții și ajutor de bani dela bolșevicii ruși ca să pornească — la timpul său — un adevărat război în potruva Englezilor cari stăpânesc o mulțime de colonii în îndepărtatul răsărit. Pe acestea și-au pus ochii și bolșevicii ruși și cei chinezi. Ar vrea să fie ale lor și să alunge pe englezi din acele părți. D'aci pricina!

Dar Englezii văzând, că se îngroașă gluma cu cantonezii, au început să trimită un șir de corăbii înarmate, cu porunca să facă rânduială cu tunurile, dacă cu bunăînțelegere nu s'ar putea face.

Dealtecum și Spania și Portugalia încă au dat ordin să plece în spre apele chineze mai multe vase de război în ajutorul celor engleze.

Dacă vor vedea cantonezii, că englezii, spaniolii și portughezii se apropie de țărmurile lor, își vor băga mințile în cap și se vor da plainici. Invățăturile

bolșevice le-au rătăcit mințile, dar tunurile anglișilor nu știu de glumă.

Dacă nu se vor ostoya nici în fața adevăratei primejdii, atunci vor păși și cantonezii ca marocanii cu francezii în Africa.

La urma urmelor tot ei vor fi învinși. Bolșevicii ruși au destule năcazuri în țara lor și n'au nici puterea nici curajul să-le sară în ajutor în vreme de primejdie.

DE PRIN SATE

Societatea Horea din Coroi-Sântmărtin.

Ni-se scrie: În ziua de 23 Ianuarie a. curgător, locuitorii români din comuna Coroi-Sântmărtin, la îndemnul harnicului învățător-dir. Teodor Șchiau, au constituit o societate, pentru cultură, căreia i-au dat numele „Societatea Horea din Coroiu Sântmărtin”. Această societate tinde la înaintarea în lumină a poporului român din Coroiu Sântmărtin, muncind pentru înființarea unui cor bisericesc și înmormântării, serbări, teatre, jocuri naționale și învierea datinilor și obiceiurilor strămoșești. — Până acum s'au înscris 30 membri fondatori. — Societatea s'a și constituit, alegându-și un comitet de 10.

Ne bucurăm peste măsură de asemenea porniri prin satele noastre și așteptăm acum să putem publica cât mai curând dări de seamă despre munca de luminare a societății „Horea” din Coroiu, ca și a celor de aiurea.

Sfințirea bisericii din Crăești.

La depărtare de 11 Km. dela Diciosântmărtin, pe partea dreaptă a Târnavei-mici este comuna Crăești, așezată la poalele unui șir de dealuri plantate cu vii roditoare și pe culmi cu păduri dese. Locuitorii sunt economi foarte harnici. Români aveau o biserică de lemn mititică, slabă, în o margine ferită a satului, ca aproape toate bisericile vechi de lemn.

Azi se înalță măreț în mijlocul comunei, la loc bun, o biserică frumoasă de zid, care dominează tot satul, ca o regină.

Poporul a avut mângăerea sufletească să prăznuiască Nașterea Domnului în acest nou și măreț Sion, care s'a sfințit la 19 Dec. 1926.

Actul sfințirii s'a îndeplinit din partea Rev. Dr. Victor Macaveiu canonic mitrop. delegat al P. Ven. Consistor, asistat de P. On. D. S. Moldovan protopop, părintele V. Smighelschi din Sâncel și alți 5 preoți din jur. Fiind timpul plăcut a fost popor numeros și din comunele vecine. Serviciul divin și vorbirea ocazională a Rev. D. Dr. Macaveiu au mulțămît adânc pe ascultători.

Zidirea bisericii a ținut 2 ani. Neavând bis. capital de bani, t. tul s'a făcut din repartiție și hărnicia de albină a parohienilor în frunte cu preotul George Vamoș.

Fiind înțelegere, voință tare, conducere bună, totul a mers în ordine și biserică zidită grăește lumii din jur, că ce lucru frumos pot face sufletele cu adevărat creștine, cari înțeleg să jertfească totul pentru biserică.

Poporul credincios merită toată lauda, iar partea cea mai însemnată se cuvine părintelui George Vamoș, care a avut țaria sufletească să ridice pe valea Târnavei o biserică nouă.

Cornești, la 24 Ianuar.

NICOLAE PLATON, preot unit

Ieri finanț, azi învățător.

Cu polecra de mai sus am primit o plânsoare dintr'o comună din județul Bihorului, în care se spun lucruri foarte dureroase, cari ar trebui lecuite cât mai neîntârziat de cei în drept, căci altfel poporul își pierde orice încredere în conducătorii săi firești.

Ar fi bine deci ca acestea șire să fie cetite cu luare aminte de d. revizor școlar al Bihorului, care este cel dintâi chemat să judece plânsoarea și, dacă e dreaptă să-o lecuiască.

Plânsoarea, cuprinsă pe scurt, sună așa: În comuna noastră s'a trim's un învățător, care fusese finanț, dupăce își câștigase cu chiu cu

i-se arată pe frunte, pornind dela rădăcina părului ei negru, uns cu ulei de migdală. Își duce mâna la frunte, smâncește desagii de pe umărul drept pe cel stâng, în mers, și auzind cum duduie locomotiva carului de foc — începe să fugă.

Asta ar fi una — să scap trenul!

Cum fuge stârnește praful de pe drumul de țară. Praful se joacă cu fota neagră, presărându-și firicelele, încăruntându-o.

Călătorii de prin vagoane văd de departe pe țărâncă ce se apropie alergând. Unii scot capul pe fereastră. Câțiva soldați îi fac cu mâna, chemându-o.

Ea n'are ochi pentru așa ceva. Aleargă nebunește. Odată dă se cadă, dar își găsește de nou cumpătul și fuge mai departe. Inima-i bate să se spargă. I-a stat în drum și morarul și copilul!... Și bietu' bărbat!

La gândul acesta își ințește și mai tare pașii. Câțeva găini și un cocoș — galițele cantonierului dela gară, aleargă speriate, când se apropie.

A ajuns. Năvălește ca o furtună la casă. Inchisă. Bate cu pumnul în geam. Cu mare greu îi deschid. Își ia biletul de drum, îl strânge strâns în pumn și dă busna afară. Afară lume peste lume. Vagoane cu soldați. Ferestrele pline. Aleargă Anica dealungul trenului și caută speriată, negăsind unde să se urce. Pretutindeni îi spun răstit: „nu-i loc!”

Numai dela o fereastră îi face cineva

semn cu mâna: „Ian vin' puiculiță 'ncoala!” Ea o apucă 'ntr'acolo, fără să-și dea seama ce face. Numai să capete loc.

— „N'ai loc?” o întreabă cel ce-i făcuse semnul.

— „N'am”.

E un soldat cu fața roșie, cu musteața mare, cu ochii sticloși. De l-ar fi privit mai deaproape nu i-ar fi răspuns. Prea avea față de bețivan.

— „Urcă!” strigă soldatul.

Ea dă să urce treptele, dar doi îi țin încă drumul. Conducătorul închide repede ușile dela vagoane și strigă plecarea. Trenul se pune în mișcare, încet, spre marea spaimă a Anicii.

— „Repede, dă desagii 'ncoace, urcă-te!” strigă soldatul și întinde mâna după desagii țărâncii.

Anica îi dăte — apoi se repede din nou spre trepte. Conducătorul închisese, bombănind turbat, ușa, și-i făcu un semn cu mâna, retezat: pune-ți pofta 'n cui!

Desagii dispărură pe fereastră, în lăuntrul vagonului. Anica începu să alerge, ca turbată, pe lângă tren. Țipa. Se ruga să o lase înlăuntrul.

În fereastră apărură două fețe vesele. Era cel de mai n'ainte, cu fața roșie, obraznică, și încă unul. Rădeau amândoi.

— „Adio... și n'am cuvinte!” îi strigă unul din ei și începu să pipăie gura desagilor.

— „Ce faci nană? Vezi să nu-ți rupi nasu!” răsé cêlalalt.

Anica aleargă ce aleargă pe lângă tren — când văzu însă că și-a iușit mersul și că nu mai este nădejde să se poată urca, se lăsă pe o piatră de drum, își îngropă fața 'n palme și isbucni în lacrimi: „O! Tudore! Tudore! Vai de păcatele mele!” și se uită indobitocită pe urma trenului ce alerge... „Ce mă fac? Ce mă fac...”

Praga, 1918.

Horia Petra-Petrescu.

De pe Secaș.

— Cântece și chiuturi la joc. —

Mult mă 'ntreabă inima,
Bine-mi e ca la maica?
Eu aș zice că-mi e bine,
Binele fuge de mine!
Și aș zice că-mi e rău,
Răul mi-l-am cătat eul
C'am tot umblat alegând
Tot din bun mai bun cătând.
Plâng și nime nu mă vede
Voia rea cu mine șede,
Plânsu-i a mea mângăiere,
Dacă n'am nici o putere!
Plânsu mă mai ține 'n loc
Dacă n'am avut noroc.
M'arăt că-s a lumii fată
Petecită și spălată
La inimă supărată

vai, în timpul stăpânirii maghiare, 2 clase secundare. Intr-o zi însuși d. învățător s'a scăpat și a povestit, că în timpul revoluției a fost soldat voluntar, plătit cu ziua, în armata lui Kun Béla...!

Și plânsoarea continuă din cuvânt în cuvânt:

— „Acești oameni cari au luptat de bună voie în potriva fraților lor, merită să poarte numele de apostoli ai neamului?”

Scrisoarea de jelanie arată apoi că acel învățător făcut din finant, între altele revolta poporul împotriva preotului, zicând către săteni:

— „Ce sunteți nebuni a-i da popii grăunțe și a-i lăsa și pământuri, când el are totul dela stat?”

Cu asemenea indemnuri din partea învățătorului, ne putem apoi închipui ce bunăînțelegere poate să fie între conducătorii satului și între popor. Învățătorul intr-o parte, preotul în alta. Vai de sat și vai de turmă!

— „Acestor lucruri trebuie să li-se pună capăt” — încheiem și noi cu chiar cuvintele plânsorii, lăsând întreagă afacerea, deocamdată, în mâinile dlui revizor școlar al Bihorului, care, nu ne îndoiim, că va umbla în dăra lucrului și va vindeca ce este de vindecat.

Au fost scăzute taxele la export.

— Pentru bucatele și vitele ce se vând în străinătate, se ia vamă mai puțină, deci plugarii trebuie să capete prețuri mai bune pe bucate și pe vite. —

Dela ministerul de agricultură și domenii s'a trimis de curând o telegramă peste toată țara, în care se spun următoarele:

Guvernul a scăzut taxele de export la bucate și semințe leguminoase, și anume:

1. La semințele de in, rapiță, floarea soarelui, cânepă și bostan, dela 15 mii lei la 5 mii lei; 2. La grâu, dela 13.000 la 5000 lei, — 3. La orz, ovăs, porumb, secară și mei, dela 10.000 la 5000 lei. — 4. Semințele de mazere, fasole, linte, au rămas la 5000 lei.

Din scăderile cari s'au făcut la taxele de

export trebuie să câștige producătorii, economii, plugarii, cari trebuie să ridice prețurile bucatelor în felul următor:

Peste prețurile de astăzi vor cere cu 1000 lei mai mult la vagonul de in, rapiță, floarea soarelui, cânepă, bostan; 8000 lei mai mult la vagonul de grâu; 5000 lei la orz, ovăs, porumb (cucuruz) secară și meu.

În acest timp au scăzut și taxele de export la vite, anume: Pentru vite mari dela 4 mii lei de cap la 2 mii; pentru porci dela 600 lei la 300 lei; pentru berbeci și oi dela 150 la 100 lei.

Vanzătorii trebuie sfătuiți să ridice prețurile la vite cu atâta cu cât s'a ușurat taxa de export.

Telegrama nr. 796, al cărei cuprins l-am arătat mai sus, ne-a fost împărtășită de către d. Agronom regional Popa dela Noerich, prin urmare o persoană oficială. Cetitorii noștri din popor pot să aibă deci toată încrederea într'ansa.

Mierea e bun leac în contra nedormirii. Un om era foarte slăbit, îl supăra orice lucru și nu putea dormi noaptea. Intr-o noapte neputând se adoarnă a început să se plimbe prin casă. Văzând într'un colț al căsii o oală cu miere de stup îi veni gust să mănânce câteva linguri de miere. După ce mănâncă mierea se culcă și adormi numai decăt. În noaptea următoare făcu la fel și iarăși putu se doarnă. De atunci își făcu obiceiul să ia în fiecare seară înainte de culcare câte două-trei linguri de miere curată. Urmarea a fost că i-a trecut boala, nu-l mai năcăjește nici un lucru și doarme foarte bine.

Dulce leac pentru suferințe destul de mari. De aceea n'au decăt să-l folosească toți aceia cari sufer de nesomn și vor binecuvânta albinele cari fac mierea.

Colica cailor se vindecă cu miere și cu unt. Topim într'un vas de tinichea (pleu) unt și miere. Dacă s'au amestecat bine, le lăsăm să se răcească. Apoi facem un gomoloș, cât un ou de găină, îl ungem cu oleiu și îl vârâm adânc în mațul calului. Calul va scăpa de boală.

Știrile Săptămânii.

Nu uitați, iubiți cetitori, că dacă trimiteți prețul gazetei pe un an întreg, deodată, în cursul lunilor Ianuarie și Februarie, foaia vă costă numai 160 lei, în loc de 180 lei!

Gripa spaniolă în Anglia. Aproape nu este țară în Europa, unde să nu fi apărut gripa spaniolă. În unele țări gripa este mai primejdioasă, în altele este foarte ușoară. În Anglia bunăoară gripa este cât se poate de grea. Astfel în orașul Londra au murit săptămâna trecută 667 de inși de gripă. În săptămâna de mai înainte au murit 463, iar cu trei săptămâni înainte 244.

Hoțul Ogaru a fost împușcat la Ploești. Înainte cu câteva luni a scăpat din închisoare vestitul hoț Ogaru. El s'a întovărășit cu un alt hoț, tot pe atâta de vestit, Munteanu, și au început să facă hoții peste hoții, până ce, înainte cu o lună, au ucis pe soții Ciosu, crășmarii dela Floreasca.

Poliția i-a urmărit într'una, dar gazdele de hoți le-au înlesnit tot într'una scăparea. În sfârșit poliția a dat de veste că Ogaru se află la o drăguță a sa din Ploești, în strada Mihail Bravul. Iute au luat-o deci cu automobilul și s'au așezat în fața casei, în care locuia Ogaru. Dar hoțul, îndată ce i-a zărit, a început a pușca asupra polițiștilor. Gloanțele veneau ca ploaia. Dar nici polițiștii n'au rămas mai pe jos, și au început și ei a pușca. În sfârșit le-a succes să-l rănească, așa că hoțul dela o vreme încolo n'a mai putut nici pușca. Polițiștii pătrunzând în casă, l-au găsit mort, străpuns de șapte gloanțe. Comisarul de poliție Borcea a fost rănit și el la brațul stâng. Capul hoțului Ogaru a fost tăiat și trimis la clinicele din București, iar trupul înmormântat în Ploești. Polițiștii au arestat și pe două gazde de hoți de ai lui Ogaru.

Cutremur de pământ în Scoția. În ziua de 24 Ianuarie la ora 5 după masă Scoția a fost zguduită de un puternic cutremur de pământ care a ținut un minut și jumătate. Pagube mari însă n'au fost.

O mamă care și-a orbit feciorul. Văduva lui Kiss Constantin din comuna Balca, plasa Marghita, nu departe de Oradea, trăia rău cu feciorul ei. Nu se puteau înțelege laolaltă pentru că feciorul nu voia să se însoare, și o sfătua pe mamă-sa să-și omoare ceialalți copii și apoi să meargă în America. Zilele trecute cearta dintre ei a fost așa de mare, încât mama a luat o sticlă de vitriol și a aruncat-o în fața feciorului propriu. Vitriolul i-a ars toată fața și l-a orbit. Jandarmii au prins pe mama fără de inimă și au dat-o pe mâna judecătorei.

† **Ioan Moga** fost învățător diriginte la Școala de stat din *Bârboși*, după lungi și grele suferințe provăzute cu Sfintele Taine ale muribunzilor a adormit în Domnul în 21 Ianuar 1927 în al 64-lea an al vieții și al 39-lea an al fericitei sale căsătorii, servind peste 40 ani ca învățător. Dumnezeu să-l odihnească!

O minunată invenție a unui învățat francez. Până acuma inginerii săpau pământul în toate părțile unde credeau că se află ceva piatră scumpă: aur, argint, fier, sau alte pietri prețioase. Un inginer francez a inventat acuma o mașinărie electrică, care simte orice piatră scumpă ce se află în pământ. Așadar de aici înainte inginerii nu vor fi mai mult siliți să facă săpături de probă, ca să

Cu gândul împovărată.
Câte frunze prin păduri
Și muguri pe la vârfuri
Și de rouă picături
Atâtea mă bat gânduri,
Mă iau gânduri și fiori
Din tâlpi pân la subsuori...

La ce să mai trag acasă
Dacă n'am mândră frumoasă!
A mea, dă-o 'n foc, s'o arză,
Că-i ca putina de varză!
Unde-o văz la foc mergând
Pare că-i dracu jucând;
Unde-o văz șezând pe vatră
Pare că-i buha 'npenată.
Când o văz în gura șurii,
Pare că-i muma pădurii;
Zbiară vacile în ocol
Că gândesc că-i boala lor!

Toată lumea și-a ales
Două fire de ovăs
Și doi ochi de om frumos.
Numai eu mi-am fost ales
Două fire de secară
Urâta dintr'altă țară!

Vai leliță dor și-o fi,
N'am putere de-a veni,
Nici pe cine-ți porunci,
Făr pe lună

Voie bună
Și pe stele
Dor și jele...!

Măi badiță stăi de boi,
Nu ținea ochii la noi.
Mână bade boi tăi
Nu te uita 'n ochii mei,
Că ochi mei is celăi
Și 'ncelue boii tăi...!

Sărac loc de pe la noi
Cum mă trage înapoi;
Sărac loc din a mea țară
Cum mă trage 'n dărăt iară,
Dar locul de pe-aceia
Mă trage tot a zăcea!

Cum se poate cunoaște dacă laptele este curat. Adeseori se întâmplă că laptele pe care îl cumpărăm nu este curat. Cel mai lesnicios mijloc de a afla dacă laptele este curat, e următorul: Se ia un ac mare de cusut și se șterge bine, să nu fie ceva grăsime pe el. Apoi se vâră în lapte și se scoate drept în sus. Dacă laptele e curat, va rămânea o picătură în vârful acului. Dacă nu rămâne nici o picătură cât de mică în vârful acului, ne putem prinde, că laptele nu e curat.

afie pietrile scumpe, ci vor aduce mașina inginerului francez, care le va arăta ce fel de piatră scumpă se află în locul cutare.

Un surdo-mut spărgător. Surdo-mutul Bera Teodor din Oradea a spart ușa unei prăvălii din Oradea și a furat din prăvălie mai multe lucruri. Adus la poliție el a declarat prin scrisoare, că n'avea ce mânca, nimenea n'a voit să-l primească în slujbă, și astfel s'a hotărât să spargă prăvălia aceea. Este cel dintâi caz când un surdo-mut a fost prins cu astfel de păcate.

Vânzătoare de carne vie. O fată de 18 ani și alta de 22 ani din Episcopia Bihorului într-o bună zi s'au făcut nevăzute. Părinții au mers la poliție și s'au plâns. Poliția a început să cerceteze și a aflat, că fata cea dintâi se află în Bistrița la o casă slabă, iar a doua la Dej, tot într-o casă de fete stricate. S'a dovedit, că pe biete fete le-a ademenit o muiere blăstămată, care pe cea dintâie a vândut-o pentru 8000 de lei, iar pe a doua pentru 5000. Femeia fărădelege a fost arestată și dată în judecată, iară fetele au fost aduse acasă.

Com a scăpat de lup. Agentul sanitar din Cocorăștii-Coplii se întorcea zilele trecute spre casă, când la depărtare de vre-o 3 kilometri de comuna Măgureni i-a eșit în cale un lup. Agentul n'avea la sine decât o bâț. Norocul său a fost, că la marginea șoselei se afla un pom, pe care s'a urcat în grabă. Lupul l-a urmărit și patru ceasuri nu s'a depărtat de pom, urlând într'un mod îngrozitor. După patru ceasuri a trecut pe acolo o căruță și apoi alte trei. Lupul, văzându-le, a luat-o la fugă, iară agentul sanitar a strigat cât a putut, până au venit de l-au luat de pe pom, căci el nu se mai putea scobori, fiind aproape înghețat.

Brânză otrăvitoare. De trei săptămâni încoace în orașul Bolgrad mai mulți oameni au cumpărat brânză dela niste țărani din comuna Bulgărica jud. Cahul. Toți cari au mâncat din brânză s'au îmbolnăvit, iară o bătrână cu numele Maria Baltacov a murit după chinuri îngrozitoare. Poliția a cercetat și a aflat că brânza a fost făcută cu ceva prav otrăvitor. Țăranii au fost arestați și dați pe mâna judecătoriei.

A ars de vie. Un țăran din comuna Lazu de lângă Craiova se afla bolnav de gripă dimpreună cu toți cei patru copii ai săi. Cum nu se puteau mișca din pat, vecinii veneau de-i îngrijeau și mai puneau câte un lemn pe foc. Se vede însă că un vecin a pus zilele trecute prea multe lemne pe foc, așa că din sobă s'a aprins perețele casei care era de nule. Pe când au băgat de seamă a fost prea târziu. Tatăl și-a luat copila cea mai mică și a dus-o la un vecin, doi băieți au fugit și ei din casă, dar pe când au voit s'o scape și pe copila a patra, focul s'a încins prea tare, așa că biata copilă a ars de vie.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	7	Lei	25	b.
1 liră sterlină	892	"	—	"
1 dolar	182	"	60	"
1 franc elvețian	35	"	—	"
1 liră italiană	8	"	—	"
1 franc belgian	26	"	—	"
1 coroană cehoslovacă se plătește	5	"	70	"
1 zlot polonez se plătește cu	21	"	—	"
1 dinar se plătește cu	3	"	20	"
1 leva	1	"	40	"
1 marcă aur se plătește	43	"	—	"
1 pengő ungar	—	"	34	"

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Să stârpim omizile.

Dușmanii cei mai mari ai pomilor sunt omizile. Acestea gadine rele, ies din ouăle pe cari le-au prins în toamnă fluturii pe frunzele merilor, perilor și prunilor. Din pricina ouălor puse pe ele frunzele au suferit o stânjinire. Așa că nici n'au ajuns la bătrânețe odată cu celelalte și nici n'au căzut de pe crenguțe odată cu alte frunze. S'au sbârcit și au acoperit ca într-o haină toate ouăle puse pe ele. Aceste frunze uscate, acum se pot vedea mai bine. Sunt adevărate cuiburi, din cari îndată ce va da căldura primăverii, vor ieși omizile mâncăcioase, cari vor năpădi asupra pomilor și îi vor nimici.

Și dacă vrem ca pomii să rămână teferi și la toamnă să putem culege poame de pe ei, trebuie să ne trudim în tot chipul și să stârpim omizile. Mai ușor putem stârpi cuiburile, cari se văd atârinate pe crenguțele pomilor. Stârpirea cuiburilor e bine s'o începem încă de pe acum. Mai târziu dacă lucrul câmpului și nu vom mai putea sta și de curățitul omizilor de pe pomi.

Curățitul cuiburilor de omizi îl facem în chipul următor: Pe pomii mai mici ne suim cu o scară lungă și cu un cuțitaș bine ascuțit tăiem toate crenguțele pe cari se află cuiburi de omizi.

De pe crengile mai lungi, la care nu ajungem cu mâna, cuiburile de omizi le tăiem cu foarfeci anume. Acestea foarfeci se împântă pe o prăjină lungă. De un braț al foarfecilor legăm o sfoară. Ridicăm prajina până la cuiburile de omizi. Potrivim foarfecile astfel ca se prindă crenguța între brațe, apoi tragem de sfoară. Inchizându-se brațele foarfecilor, crenguța se va tăia împreună cu cuibul de omizi.

Crenguțele tăiate le adunăm în coșulețe de nule și le punem pe foc. Să nu le aruncăm în apă, nădăjduind că se vor prăpădi toate omizile, nici să le îngropăm în pământ, căci nu se prăpădesc. Multe ouă pot se rămâna întregi și din acestea vor ieși omizi. Numai focul le prăpădește de bună seamă.

Dacă am întrelăsat stârpirea cuiburilor de omizi și dând căldura primăverii s'au ivit omizile, trebuie să ne trudim să stârpim omizile de pe pomul atacat și să apărăm și ceialalți pomi.

Pomul atacat îl curățim în chipul următor:

Peste noapte, omizile, din cauza frigului se adună grămezi pe lângă noduri sau chiar și în vârful crengilor. Demineaza mergem în grădină și toate grămezile de omizi le ungem cu petrol. Omizilor nu le place petrolul, se vor deprinde de pe crenguță, vor cădea la pământ și vor pieri.

Dacă nu ajungem la crengile unde s'au îngrămădit omizile, legăm de capatul unei prăjini subțiri o cârpă sau câteva pene și cu acestea ungem omizile.

Stârpirea omizilor, trebuie s'o facă toți sătenii, cari au grădini cu pomi. Dacă numai unul nu o face, stârpirea nu e deplină. Pentru că din grădina aceluia, omizile vor veni și în grădinile

cari au fost curățite de cuiburi de omizi. Ca acestea omizi să nu se mai poată urca pe pomii curățiti de cuiburi, e bine să-i legăm aproape de ramificarea crengilor, cu o cârpă. Legătura să fie lată de o palmă bună. Cârpă o ungem cu petrol. Omizile nu vor trece peste cârpă, fiindcă doftoria cu petrol nu le place.

Când pomii sunt năpădiți de omizi, dacă vrem să ne scăpăm de ele trebuie să stropim pomii cu zeamă de funingină. Anume turnăm 1 kg. funingină în două vedre de apă. Mestecăm funingina cu apă, până se topește bine. Cu această zeamă stropim pomii atacați de omizi.

Putem să stropim pomii atacați de omizi și cu petrol mestecat cu apă. Și anume un litru petrol îl amestecăm cu zece litri apă. Când facem stropirea cu petrol, însă trebuie să stropim odată și cu apă curată, pentru că frunzele și florile să se spele bine și să nu sufere din cauza aceasta.

Stârpirea omizilor este obligatorie pentru toți sătenii. Se spune aceasta și în articolele 96 și 97 din Legea poliției rurale. Și dacă cineva nu ascultă, poate să fie pedepsit. Jandarmeria supraveghează și lucrările de stârpire a omizilor și dacă bagă de seamă că în vre-un sat nu s'a făcut stârpirea și omizile au atacat pomii, va face arătare și cei neglijenți vor fi pedepsiți.

Chiar pentru aceea, nimeni să nu întârzie și să stârpească cuiburile de omizi de pe pomi, dacă vrea ca la toamnă să culegă poame.

Ion Popu-Câmpeanu.

Strângerea cu potcoava

Adeseori după ce am potcovit calul, vedem, că schiopată. Ai crede că a ajuns cuiul în carne vie și de aici durerea. Adevărata pricină este însă, că-l strânge potcoava.

Strângerea cu potcoava vine mai totdeauna din cauza potcovarului. Și anume ori curăță talpa prea mult, ori potcoava pe care o bate e rău făcută și rău potrivită pe copita, așa că strânge copita mai ales când calul trebuie să umble pe drumuri tari.

Din cauza strângerii cu potcoava, calul schiopată. Copita strânsă e mai caldă și când o atingem cu clestele calul arată durere. Și mai ales cail cu talpa plină, dacă nu se ieau în pripă măsuri de delăturare a răului, suferă foarte mult.

În astfel de cazuri potcoava trebuie trasă numai decât. Facem calul să stea cu copita de 2 ori pe zi într-o apă curgătoare. Punem pe copita o oblojeală cu pământ galben amestecat cu oțet mai slab și cu floare de fân.

Mai bine e însă, să încunjurăm răul grijind ca potcovarul să nu curățe talpă prea mult, iar potcoava să fie lucrat bine și potrivită după copita calului, ia nu copita să se potrivească după potcoava.

Potcovarul care se va folosi mai mult de cuțitoaie în loc de ciocan și foc prin care va forma potcoava după copita, este nepriceput și va pricinui calului boală de copita, care va face

calul să sufere mult, iar nouă ne va pricinui pagube destul de însemnate.

Deci mai bine să plătim cu un leu doi mai mult și să ne potcovim caii la un potcovar cinstit, decât să ne scumpim și să ne îmbolnăvim caii.

FEL DE FEL

Alte scărițări de taxe vamale. Pe lângă scărițarea taxelor ce trebuie să se plătească la vinderea peste graniță a felurilor cereale s'au mai scărițat taxele și pentru următoarele lucruri.

Carnea tăiată din vite mari dela 5 lei kgr. la 250 lei. *Brânsa* dela 20 lei la 5. *Untura* dela 20 lei la 7. *Galite vii* dela 15 lei la 5. *Galite tăiate* dela 15 lei la 3. *Ceapa* dela 2000 lei vagonul la 100. *Cartofii* dela 7000 lei la 3500. *Piei* de miel, oaie și berbec, dela 30 lei de kgr. la 15.

S'au șters cu totul taxele de vamă pentru vindere peste graniță a pieilor de căprioară, iepuri, lupi, vulpi, urși, viezuri, pisici sălbatice, castori și jderi.

Asemenea s'a șters taxa vamală și pentru merele și perele proaspete, la cari trebuia să se plătească până acum o taxă de 20 lei la vagon, precum și pentru oleiu, vin și pentru butoaiele de stejar cu vin.

Peatră de fier găsită în Italia. În munții Passo dela Tambura din Alpii italieni, făcându-se săpături, s'a găsit foarte multă peatră de fier. Această peatră cuprinde mai mult fier decât orice altă piatră din Europa. Aproape trei părți din peatră sunt fier curat, pe când la noi și în alte părți din Europa abia o parte și ceva dacă este fier curat în pietrele de fier. Se și crede că Italia de acum în colo nu va mai fi silită să cumpere fier din străinătate. Zilnic se va putea scoate până la 300 tone de fier.

Lucrurile de scoatere a fierului s'au și început. Și italienii sunt foarte veseli că au găsit așa bogății mari în pământul țării lor.

O casă de întinerire. Un doctor vestit din Franța a cumpărat o casă, aproape de granița dinspre Italia. Aici a adus o mulțime de mămuțe, pe cari vrea să le folosească pentru întinerirea oamenilor. Anume iea sângele mămuțelor și îl împoașcă pe sub piele în corpul oamenilor, cari în urma acestei încercări doborâtoare vor începe să întinerească.

Mămuțele din această casă de întinerire sunt ținute peste zi în cuști, iar noaptea o petrec în dormitoare mari, cu pereții albi, aer curat și căldură de 20 grade.

Celea mai multe mămuțe sunt din soiul numit mandril. Sunt vre-o câte-va și din soiul numit cimpanzeu și chiar și un mic urangutan.

Până acum doctorul Woronov — căci așa se cheamă acest doctor vestit — a tăiat 600 de mămuțe pe cari le-a folosit pentru întinerirea oamenilor.

Prețul aurului și al argintului. Comisiunea de pe lângă Ministerul de Industrie și Comerț, cercetând prețurile aurului și al argintului de pe întreg pământul a statuit pentru luna Februarie următoarele prețuri și anume: la aur, 126,160 lei kilogramul, iar la argint 3095 lei kilogramul.

Vânarea hipopotamilor. Animalele sălbatice pot să fie prinse foarte cu greu. De obicei se prind mai ușor puii decât animalele bătrâne. Așa de pildă hipopotamii — animale greoaie ce trăiesc prin apele Africei — sunt greu de prins. De aceea niciodată nu se încearcă să se prindă

vii hipopotami bătrâni, ci numai puii lor. Pentru a putea prinde puiul, însă trebuie omorât hipopotamul — mama. Și vânătorii când zăresc în apă vre-un hipopotam însoțit de pui, numai decât încep să-l urmărească. Și când găsesc momentul mai potrivit îi aruncă în spate o lance de fier pe care o țin legată cu o curea lungă din piele de bou. Hipopotamul o iea la fugă cu lancia înfiptă în spate. Vânătorii atunci trag mai multe gloanțe în capul hipopotamului până îl omoară.

Se întâmplă câte odată, că hipopotamul rănit de moarte se repede la luntrea în care se află vânătorii și o răstoarnă. Vânătorii trebuie să știe bine înota. Și repede se bagă sub apă și cu un cuțit bine ascuțit îi dau hipopotamului câteva lovituri în burtă. Hipopotamul omorât e tras la margine. Puiul încă vine până la margine, unde e cadavrul mamei. Aici e prins cu ușurință. Un pui de hipopotam poate să fie chiar și imblânzit.

Hipopotamii ies și afară din apă și fac mari stricăciuni prin livezi și semănături. Din cauza aceasta se pun și premii destul de mari pentru fiecare hipopotam omorât.

Ce fel de pui ies din ouăle de găină. Se apropie vremea când femeile încep să pună cloște. De aceea va fi bine să știe ce fel de pui ies din ouă. De obicei ouăle nu sunt toate într-o formă. Unele au un cap mai ascuțit, altele au un cap mai rotund. Din ouăle cu un cap mai ascuțit totdeauna ies cocoși, iar din ouăle cu amândouă capetele la fel de rotunde ies puice.

"UNIREA POPORULUI"
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Poșta gazetei.

"Căminul Cultural" Grid. Avem atâtea greutăți și cheltuieli încât nu putem trimite gazeta gratuit nimănui. Pe noi ne costă fiecare număr 3 lei, fără împăturat, fără poștă și fără alte cheltuieli. Unde mai pui cât ne păgubesc restanțierii? În ziua de astăzi nici foile de partid și de propagandă nu se mai dau fără bani, oă și pe acelea le plătește cineva. Noi însă trăim numai din truda noastră!

C. C. Poiana. — Am primit Lei. 200. — din cari 150 Lei am trecut pe anul 1926, iar 50 Lei în abonament pe 1927.

Iacob Bălan. — Am primit Lei 160, din cari 120 restanță pe 1926 iar 40 Lei am trecut la 1927.

Alex. Mărghitaș. — Am primit Lei 160. Am trecut pe 1926 rest. de 110 Lei iar 50 Lei am trecut pe 1927.

Ștefan Nyerges. — Din cei 160. Lei cari i-am primit am trecut 40 Lei restanța pe 1926 iar restul de 120 pe 1927.

Patriciu Pallade. — Am primit Lei 160. Fiindcă ați avut o restanță de 36. Lei pe 1926, am trecut-o din banii acestia. Pe 1927 am trecut suma de Lei 124.

Constanța Mucea. — Am primit Lei 160 pe 1927. Mai aveți o restanță pe 1926 de 110 Lei. Pe 1926 e plătit.

Hodrea Gavril. — Am primit Lei 150 pe 1926. Bazil Folea. Am primit Lei 160 pe 1927, Vă rugăm însă să trimiteți restanța de 100 Lei pe 1926.

Gligan Eugen. — Am primit Lei 160; ca să-i putem trece pe 1927, Vă rugăm să ne trimiteți și restanța de 150 Lei de pe 1926.

Of. parohial, Vasad. — Am primit în abonament pe 1927 Lei 150. Pe 1915 aveți o restanță de 90 Lei. Vă rugăm să ne-o trimiteți. Tot acum am mai primit încă 20 Lei în abonament pe 1927.

Boca Vasile. — Am primit 100 Lei din cari 30 Lei pe 1926 iar restul de 70 Lei abonament pe 1927.

Maria D. Cupșa. Am primit 310 Lei din care pe 1926 am trecut restanța de 16 Lei, pe 1927 Lei 160, iar restul de 134 Lei pe 1928.

Nimi Dr. Pașca. — Am primit 150 Lei abonamentul plătit pe 1926.

Pr. G. Medoia. — Am primit Lei 180, din care 75 Lei până la 31 Dec. 1926, iar restul de 105 Lei l-am trecut în abonamentul pe 1927.

Prețul gazetei noastre în 1927.

Cetitorii gazetei noastre au aflat abunăseamă, că poșta se scumpește foarte simțitor. Se scumpesc și scrisorile, dar mai mult se scumpesc mărcile cari se lipesc pe gazete. Până acum trebuia să lipim pe fiecare număr câte 10 bani; pe viitor va trebui să lipim câte 25 bani, adică cu încă odată și jumătate mai mult decât până acum.

Pe lângă scumpirea poștei, față de anul trecut s'a scumpit foarte mult și hârtia. Fabricile de hârtie ne amenință chiar acum cu o nouă scumpire! Tot așa sau scumpit lucrătorii tipografi, tiparul, și împăturatul, expediția.

Față cu acestea stări de lucruri, suntem siliți să ridicăm și noi puțin prețul de abonament al gazetei, precum au făcut-o toate gazetele populare.

Noul preț de abonament:

Pe un an întreg 180 lei | Un sfert de an 45 lei
Pe o jumătate de an 90 lei | În străinătate, pe un an . 300 lei

In America pe un an 3 dolari.

Față cu acestea prețuri, cari au putere din 1 Ianuarie 1927, ne-am gândit să facem cetitorilor noștri vechi și buni o mare înlesnire. Anume:

Cine trimite prețul de abonament pe un an întreg în cursul lunilor Ianuarie și Februarie, plătește

numai 160 lei

în loc de 180.

Această înlesnire o putem face însă numai aceluia cari trimit abonamentul pe înainte, deodată, în cursul lunilor Ianuarie și Februarie. Cei cari au restanțe, cu suma de 160 lei trebuie să trimită și datoria de până aci.

Grăbiți deci cu trimiterea abonamentului, ca să cruțați câte 20 lei! Astfel gazeta nu se scumpește decât cu 10 lei!

Primăria orașului de reședință — Blaj.

Nr. 142—1927.

Publicațiune de concurs.

Pentru complectarea postului de șef — coșar — (hornar) la orașul de reședință Blaj, — se publică concurs.

Invităm pe toți cei care doresc să ocupe acest post, — să-și înainteze cererile cu toate actele necesare, — la Primăria orașului de reședință Blaj, serv. adm., cel mai târziu până la 27 Februarie a. c.

Postul este a-se ocupa cu 1 Martie 1927.

Blaj, la 26 Ianuarie 1927.

Primar: Șef serv. adm.
ST. DRAGOȘIU. IONEL DRĂGOIU.
(249) 1—1

De vânzare

Două case

Se vând din mână liberă în Blaj.

Informațiuni dă

Ioan Vanceu
(243) 1—? Str. Călărășilor Nr. 3.

**SEMINTEA
Arpad Déri**

Depozit de semințe, ofere semințele ei de proveniență germană: garantate de rasă pură și cu rod, fie semințe pentru moși, pentru grădini de legume, fie semințe de flori.

Trimitem prețuri curente gratis și franco
ARPAD DERI, Cluj, Str. Regina Maria 10

[235] 6—16.

Vite alvuite

mai multe varietăți (soiuri) garantate, calitatea (clasa) I. 1000 buc. = 7500 lei; calitatea (clasa) II. 1000 buc. = 3750 lei.

La comanda a se trimite 1/3 din prețul total.

Doritorii să se adreseze la

IOAN BĂRBAT Sâncel
p. Blaj.

(250) 1—1

RECLAMA

:•: este sufletul comerțului :•:

Preoții!

Invățătorii!

**Comandați
la LIBRĂRIA ANCA
CLUJ:****„Cărarea fericirii“**

carte de rugăciuni de preotul G. Mânzat; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. dl. Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.
> > pânză fină cu cruce aurită 140 >
> > piele lux, pe hârtie velină 280 >
> > > > > > > > > > >
pentru dame 350 >

„Predici la Morți“ 55 Lei**„Predici p. postul Mare“**

45.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.
școlare 15—30 Lei.
Monoloage și dialoge
10—15 Lei.

Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Cel mai mare depozit de elopote dela 25—160 kg., Ornate bisericiești, Odăjdii, Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 20—20

Nicolae Baci

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția pncarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

214 52—52

CULTIVATORII DE VII

și toți cei cari doresc să-și facă vie, să ceară cu toată încrederea altoi dela

FUNDAȚIUNEA LADAY

din Petrisat, lângă Blaj.

(245) 8—6

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	4 lei
„ „ Copii în război	2 „	„ „ Ciupercile	4 „
„ „ Sămânța viitorului	3 „	„ „ Bacteriile folositoare	4 „
„ „ Ce este de văzut în Blaj	4 „	„ „ Dușmanii omului	5 „
„ „ Blajul istoric	10 „	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 „
„ „ La Piatra Libertății	10 „	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 „
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 „	„ „ Bucuria copiilor	1 „
„ „ Darul lui Dumnezeu	6 „	„ „ Toderică dragul mamei	1 „
„ „ Fiți desăvârșiți	5 „	„ „ Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu ufați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.**